

Datum
2023-03-21
Adress

Yttrande

Diarienummer
GYVF-2022-3445

Till
Kommunfullmäktige

**Uppdrag från kommunfullmäktige att utreda och införa en maxgräns på antal elever per kurator och skolpsykolog
STK-2021-735**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Motionen ger två förslag på åtgärder som syftar till att åtgärda barn och ungas psykiska ohälsa. Det första handlar om att komplettera elevhälsans fysiska hälsokontroll med en psykisk hälsokontroll. I ärendets beredning har grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden getts möjlighet att yttra sig. Sammanfattningsvis framför nämnderna att behovet av psykisk hälsokontroll redan täcks av de befintliga insatserna inom medicinska elevhälsan. Det andra förslaget berör införandet av en maxgräns på antal elever per kurator och skolpsykolog. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ställer sig positiv till att införa en maxgräns för antalet elever per skolkurator och skolpsykolog inom organisationen i enlighet med utredningen *Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven (SOU 2021:11)* där antal elever hanteras på övergripande huvudmannanivå. Detta innebär att en skolkurator får ansvara för högst 400 elever, och en psykolog för högst 1000 elever. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ger gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen i uppdrag att under mandatperioden införa den föreslagna maxgränsen för antalet elever per skolkurator och skolpsykolog utifrån utredningen *Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven (SOU 2021:11)*. Malmö stads och därmed även gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ekonomi förväntas bli ytterligare ansträngd under mandatperioden. Förutom denna ekonomiska situation bygger nämnden två nya skolor 2024 som kommer kräva resursallokering. Utifrån ovanstående resonemang innebär det att nämnden kan konstatera att en utökning av antalet skolpsykologer kommer att innebära en utökad kostnad och därmed behov av effektivisering gällande andra kostnadsposter inom verksamheten. Ett annat alternativ för finansiering är en riktad satsning från kommunstyrelsen i kommunbidrag.

Yttrande

Skollagen reglerar att det ska finnas tillgång till elevhälsa för elever i förskoleklass, grundskola, grundsärskola, sameskola, specialskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser och innebär att det ska finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator samt personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Uppdraget för elevhälsan är att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande (SFS 2010:800).

Till skillnad mot grundskolenämnden och förskolenämnden har gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden endast cirka hälften av Malmös elever som går i en kommunal gymnasieskola medan resterande går i en fristående gymnasieskola. Detta innebär att den ekonomiska konsekvensen blir betydligt dyrare för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden då lika mycket som betalas ut till den kommunala verksamheten ska betalas ut till fristående skolverksamhet. Effekten av en maxgräns för elevhälsans professioner begränsas till elever i kommunal gymnasieskola och kan inte garanteras för samtliga Malmöelever. Statistiken gällande bemanning i denna skrivelse avser endast de kommunala gymnasieskolorna. Det är inte möjligt att säkerställa att de ekonomiska medel som används för att utöka bemanning i de kommunala gymnasieskolorna på motsvarande sätt används till samma ändamål i de fristående gymnasieskolorna. Principen om lika villkor ska gälla för både kommunala och enskilda verksamheter när skolpengen beslutats inför ett verksamhetsår. Skolpengen täcker utöver undervisningen även andra utgifter såsom bland annat elevhälsa.

I Malmö stad är kuratorer anställda direkt i den lokala elevhälsan på skolan med skolledare som chef. Psykologerna är anställda i den centrala elevhälsan med enhetschef som chef. För den psykologiska elevhälsan finns även en verksamhetschef då del av arbetsuppgifterna är hälso- och sjukvård med tillhörande lagstiftningen som styrdokument.

Tillräcklig tillgång till de olika professionerna inom elevhälsan är en nödvändig förutsättning för att elevhälsans uppdrag ska kunna fullgöras. Införandet av en maxgräns för antal elever som en kurator respektive psykolog har ansvar för syftar till att öka elevhälsans möjlighet att stödja elever med psykisk ohälsa. En maxgräns definieras som maximalt antal elever per årsarbetskraft gällande kurator respektive psykolog. Flera kommunala gymnasieskolor har elevgrupper med stort behov av insatser från kurator och psykolog och dessa skolor har redan idag en högre bemanning av elevhälsa än nämndens övriga skolor. I kommunfullmäktiges uppdrag ingår endast att införa en maxgräns på elever gällande två av elevhälsans professioner. Det är därför viktigt att beakta den totala sammansättningen elevhälsopersonal för en sammanvägd bedömning. Vidare finns flera faktorer som påverkar möjligheterna till arbete med psykisk ohälsa och en av dessa är den tvärprofessionella samverkan inom elevhälsoteamet. En annan är samverkan med externa vårdgivare,

exempelvis psykiatrin.

Beräkning av bemanning för psykolog och kurator görs på huvudmannanivå. Ur ett likvärdighetsperspektiv behöver även slutsatser utifrån skolornas systematiska kvalitetsarbete beaktas, vilket gör det komplext att på förhand säkerställa ett visst elevantal i förhållande till olika professioner. Elevhälsans bemanning behöver anpassas till mål och uppdrag samt faktorer såsom elevunderlagets socioekonomiska sammansättning och utifrån elevernas och verksamheternas behov och förutsättningar. Mot bakgrund av ovanstående säkerställer inte en numerär reglering i sig att den psykiska hälsan hos eleverna förbättras.

I enlighet med slutbetänkandet *Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven (SOU 2021:11)* är följande numerär som lägstanivå en möjlig maxgräns:

- Psykolog: max 1 000 elever
- Kurator: max 400 elever

När det gäller kurator ligger nämndens bemanning redan i fas med rekommendationerna på maxgräns, med 398 elever per kurator. När det gäller skolpsykolog är bemanningen 1 117 elever per årsarbetskraft.

Nuvarande bemanning på kommunal huvudmannanivå (2022) – (psykolog och kurator)

	Antal årsarbetskrafter 2022	Antal elever per årsarbetskraft
Kurator	17,4	398
Psykolog	6,2	1 117

Beräkning konsekvenser maxgräns skolpsykolog

	Gymnasie/ Gymnasiesår 2023	Gymnasie/ Gymnasiesår 2024	Gymnasie/ Gymnasiesår 2025	Gymnasie/ Gymnasiesår 2026
Prognos antal elever i kommunala skolor i Malmö	7 380	7 977	8 443	8 763
Beräkning maxgräns antal psykologer	7,38	7,98	8,44	8,76
Befintliga psykologer	6,00	7,38	7,98	8,44
Beräkning antal utökning utifrån beräknad maxgräns	1,38	0,60	0,47	0,32
Kostnad kommunala skolor	777 200	463 600	362 564	248 704
Kostnad fristående skolor	777 200	463 600	362 564	248 704
Total kostnad för införandet av maxgräns psykolog per år	1 554 400	927 200	725 128	497 408
Total kostnad för införandet av maxgräns psykolog ackumulerat	1 554 400	2 481 600	3 206 727	3 704 135

Kostnad psykolog inklusive personalomkostnader	777 200
--	---------

Utifrån beräkningar kopplat till den prognostiserade elevökningen för mandatperioden 2023–2025 skulle gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen behöva öka bemanningen enligt ovanstående tabell med 1,38 tjänst under 2023 och till 2025 skulle den totala ökningen jämfört med utfall 2022 behöva vara 2,44 tjänster. Den ekonomiska konsekvensen av detta är en kostnad motsvarande 3,7 mkr för mandatperioden.

Malmö stads och därmed även gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ekonomi förväntas bli ytterligare ansträngd under mandatperioden. Förutom denna ekonomiska situation bygger nämnden två nya skolor 2024 som kommer kräva resursallokering. Utifrån ovanstående resonemang innebär det att nämnden kan konstatera att en utökning av antalet skolpsykologer kommer att innebära en utökad kostnad och därmed behov av effektivisering gällande andra kostnadsposter inom verksamheten. Ett annat alternativ för finansiering är en riktad satsning från kommunstyrelsen i kommunbidrag.

Ordförande

.....
[Förnamn Efternamn]

[Fyll i titel]

.....
[Förnamn Efternamn]

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]